

Rekenkameronderzoek sportaccommodaties

Bestuurlijke nota

Maart 2026

Colofon

Leden

Annette Corzilius, voorzitter

Enno Gerdes, plaatsvervangend voorzitter

Anita Pronk

Ann-Marie Kühler

Michiel Teeuwen

Timon de Groot

Secretaris

Bart Simon

Uitgave

Rekenkamer Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest,
Leidschendam-Voorburg

Postbus 393

2250 AJ Voorschoten

www.rekenkamerwvov.nl

31 maart 2026

Voorwoord

In Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg zijn veel sportverenigingen actief en dragen de binnen- en buitensportaccommodaties bij aan de mogelijkheid om diverse sporten uit te oefenen. Sporthallen, zwembaden en sportvelden moeten onderhouden worden en op den duur wellicht vervangen. Daarnaast vragen ontwikkelingen in de samenleving om nieuwe sportfaciliteiten. Daar waar de gemeente als eigenaar het beheer en onderhoud van sportaccommodaties onder zich heeft, leidt dit tot jaarlijkse kosten en soms grote investeringen.

De Rekenkamer heeft een onderzoek uit laten voeren naar de manier waarop de vier gemeenten omgaan met hun sportaccommodaties. Het onderzoek past binnen het overkoepelende thema kapitaalgoederen, dat onderdeel is van het onderzoeksplan 2025–2026. Binnen dit thema zijn eerder onder andere riolering, onderwijsvastgoed en wegen, bruggen en onderdoorgangen onderzocht.

De rapportage over dit onderzoek bestaat uit twee delen: de bestuurlijke nota en het rapport van bevindingen. De bestuurlijke nota bevat de conclusies en aanbevelingen en de reacties van de colleges van de vier gemeenten. Het rapport van bevindingen bevat de onderzoeksresultaten. Het onderzoek is in opdracht van de Rekenkamer uitgevoerd door TwynstraGudde.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
1. Inleiding en doel van het onderzoek	5
2. Lokale verschillen bij de vier gemeenten	6
3. Conclusies.....	8
4. Aanbevelingen	10
Algemeen voor de vier gemeenten.....	10
Mogelijke uitwisseling van ervaringen.....	11
5. Bestuurlijke reacties.....	12
Wassenaar	12
Voorschoten	15
Oegstgeest.....	20
Leidschendam-Voorburg.....	22

1. Inleiding en doel van het onderzoek

De Rekenkamer van Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg (WVOLLV) heeft een onderzoek uit laten voeren naar de manier waarop de vier gemeenten omgaan met sportaccommodaties die in eigendom zijn van de gemeente.

De Rekenkamer wil met dit onderzoek inzicht bieden in de besluitvorming en financiering van investeringen, vervanging, beheer en onderhoud van deze sportaccommodaties.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Hoe geven de gemeenten vorm aan investeringen in nieuwbouw, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties (en -velden) en welke kosten zijn hiermee gemoeid?

In het onderzoek is een normenkader toegepast dat beschrijft wat in theorie een goed ingerichte organisatie en aangenomen beleid op dit terrein zou moeten kenmerken. Aan de hand van tien normen is onderzocht of bij de gemeenten sprake is van:

- actuele informatie over hun accommodaties;
- duidelijke beleidskaders en onderhoudsstrategieën;
- heldere taakverdelingen binnen de organisatie;
- betrokkenheid van belanghebbenden;
- een goed geïnformeerde gemeenteraad die zijn kaderstellende en controlerende rol kan vervullen.

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van documentanalyse, interviews met ambtenaren, wethouders, raadsleden en vertegenwoordigers van sportverenigingen.

Hoofdconclusie:

De investeringen nieuwbouw, vervanging en het beheer en onderhoud van sportaccommodaties in eigendom van de gemeente zijn bij alle vier gemeenten op een beheersmatige manier vormgegeven. De kosten hiervoor zijn bij de vier gemeenten in beeld en worden gedekt door hiervoor ingestelde bestemmingsreserves en voorzieningen.

Hierna volgt eerst een korte beschrijving van de feitelijke situatie in de vier gemeenten. Daarna volgen de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek. Deze gelden voor een deel voor alle vier gemeenten, sommigen hebben -waar aangegeven- betrekking op één of enkele gemeenten.

2. Lokale verschillen bij de vier gemeenten

Wat betreft de sportaccommodaties bestaan lokale verschillen. Dit zijn feitelijke verschillen, zoals de omvang van het areaal en het moment waarop vervanging heeft plaatsgevonden of nog wordt voorzien. Voor de manier waarop sportaccommodaties worden onderhouden, zijn weinig landelijke voorschriften. Gemeenten hebben hierin beleidsvrijheid en kunnen ook de financiering op verschillende manieren invullen. Hierna volgt een toelichting op de belangrijkste feitelijke verschillen tussen de gemeenten. Deze vormen de achtergrond voor de bevindingen uit het onderzoek. De verschillen op zichzelf leiden niet tot een oordeel van de Rekenkamer, omdat het daarbij om feitelijke lokale invullingen gaat.

Verschillen in areaal en eigendom

Binnen elke gemeente zijn accommodaties voor de binnensport, zoals sportzalen en gymzalen, en voor de buitensport, zoals voetbal- en hockeyvelden. Per gemeente verschilt de situatie qua omvang van het areaal en de eigendomspositie. Deze verschillen ontstaan onder meer vanuit de ontstaansgeschiedenis van deze accommodaties, zoals vraag en aanbod naar dergelijke accommodaties en daarnaast vanwege de omvang van de gemeente en het door de gemeente gevoerde beleid. Het volgende overzicht bevat het aantal sportaccommodaties in eigendom bij de vier gemeenten, per categorie. Voor de goede orde: dit is geen totaaloverzicht van de sportaccommodaties binnen de gemeentes, sportaccommodaties in eigendom van derden zijn niet in het overzicht vermeld.

Overzicht 1 Sportaccommodaties in eigendom van de gemeenten

	Sporthal/Turnhal/ gymzaal	Sportpark/Tennispark	Zwembad
Wassenaar	6	6	1
Voorschoten	4	7	1
Oegstgeest	6	0	1
Leidschendam-Voorburg	10	10	1

De sportaccommodaties in Wassenaar zijn deels eigendom van de gemeente, deels pacht de gemeente de gronden. De gemeente Voorschoten heeft alle sportaccommodaties binnen hun gemeente in eigendom. In Leidschendam-Voorburg is er naast de 21 gemeentelijke sportaccommodaties ook een particuliere gecombineerde zwembad/binnensportaccommodatie. In Oegstgeest zijn in totaal 18 sportaccommodaties, 12 daarvan zijn eigendom van derden (i.c. 5 binnensport- en 7 buitensportaccommodaties).

Verschillen verantwoordelijkheid voor buitensportaccommodaties

Vanuit de eigendomsposities bij de vier gemeenten en hun beleidsuitgangspunten zijn er verschillen in het beheer en onderhoud van de buitensport-accommodaties:

- In Wassenaar waren de buitensportverenigingen tot voor kort zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de velden en de accommodaties. Op dit punt is sprake van een koerswijziging in het beleid. De gemeente wil, vanuit de eigendomspositie, zelf regie gaan voeren op het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties. Het planmatig vormgeven daarvan is nog in ontwikkeling.
- In Voorschoten waren verenigingen ook tot voor kort zelf verantwoordelijk voor beheer en onderhoud, vervanging en renovatie van de buitensportaccommodaties. Daarbij waren er grote verschillen in afspraken met de gemeente en het incidenteel krijgen van financiële ondersteuning door de gemeente. In het sportaccommodatiebeleid heeft de gemeente zich als eigenaar van buitensportvelden verantwoordelijk gesteld voor vervanging. Voor instandhouding worden afspraken gemaakt tussen gemeente en verenigingen over beheer en onderhoud. Er zijn buitensportverenigingen die zelf verantwoordelijk willen blijven voor vervanging en instandhouding van de velden. Daarvoor is maatwerk vanuit de gemeente mogelijk.
- In Oegstgeest is het eigendom van de buitensportaccommodaties belegd bij de buitensportverenigingen en daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud bij deze verenigingen.
- In Leidschendam-Voorburg is het beleidsuitgangspunt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties. De gemeente voert dit zelf uit op basis van beheerplannen.

Verschillen in fase vervangingsopgave

Vervanging en nieuwbouw leidt tot relatief grote investeringen. De noodzaak en wenselijkheid ervan worden behandeld op de betrokken raadstafel. Het zijn vaak lange trajecten, met haalbaarheidsstudies en businesscases. Het geheel legt een behoorlijk financieel, ambtelijk en bestuurlijk beslag op een gemeente. De vier gemeenten verkeren wat dit betreft in verschillende fases: in Wassenaar zijn recent twee nieuwbouwtrajecten afgesloten, Voorschoten heeft plannen voor een nieuwe sportaccommodatie ter oplevering in 2029. In Oegstgeest vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats voor een nieuw zwembad. In Leidschendam-Voorburg staat de vervanging van een sporthal op de planning.

3. Conclusies

1. Het onderhoud van de binnensportaccommodaties vindt in alle vier gemeenten planmatig plaats door middel van de systematiek van Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's). In de gemeenten Wassenaar en Voorschoten biedt een actueel vastgoedbeleid hiervoor de kaders. In Oegstgeest is de Nota Vastgoed 15 jaar oud. In Leidschendam-Voorburg ontbrak tot 2024 een strategisch vastgoedbeleid.
2. De kosten en dotaties voor beheer en onderhoud voor binnensportaccommodaties zijn bij alle gemeenten in beeld, onderbouwd in de MJOP's. Wat betreft de buitensportaccommodaties, hebben de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Voorschoten deze kosten de afgelopen periode duidelijk in beeld. Bij de gemeente Wassenaar ontbreekt een overzicht van deze kosten. De gemeente wil deze kosten koppelen aan de nieuwe beleidskoers in de Sportvisie. In Oegstgeest valt onderhoud aan de sportvelden onder het Beheerplan Groen, er worden echter geen kosten begroot, noch verantwoord ten laste van het budget (openbaar) Groen.
3. Het expliciet aanbrengen van een koppeling tussen het inhoudelijke sportbeleid en het beleid voor onderhoud/vervanging van sportaccommodaties is bij alle vier gemeenten nog weinig uitgewerkt. In de Sportvisies/-akkoorden wordt veel aandacht besteed aan de noodzaak tot meer bewegen en het opkomen van nieuwe sport- en beweegtrends, wat vooral vraagt om het creëren van specifieke locaties. Er wordt daarbij weinig tot geen expliciete relatie gelegd met het bestaande areaal aan sportaccommodaties.
4. De koerswijziging in het beleid voor de buitensportaccommodaties in Wassenaar en Voorschoten houdt in dat de gemeenten de verantwoordelijkheid voor hun eigendom meer invulling willen geven. In Wassenaar moet de concrete aanpak hiervoor nog worden ontwikkeld. In Voorschoten wordt de mogelijkheid van maatwerk geboden in de afspraken met verenigingen. Dit kan een risico vormen vanuit het uitgangspunt van de gemeente om alle verenigingen gelijk te behandelen bij de tegemoetkoming in kosten.
5. In alle vier gemeenten spelen vergelijkbare uitdagingen: de druk op/het gebrek aan vrijwilligers, de landelijke plicht en wens tot verduurzaming, beperkte financiële ruimte en de noodzaak tot regionale samenwerking. Sportbeoefening houdt niet op bij de gemeentegrens. Vooral in de Leidse regio (Voorschoten en Oegstgeest) wordt gewerkt aan gezamenlijke verkenningen voor het realiseren van nieuwe accommodaties, terwijl in de

Haagse regio (Wassenaar en Leidschendam-Voorburg) dit gesprek nog moet worden versterkt.

6. In alle vier gemeenten is binnen de organisatie voorzien in een aanspreekpunt voor de verenigingen en betreft de gemeente overkoepelende sportorganisaties bij de beleidsvorming.
7. De kaderstelling door de raden wordt ingevuld bij de vaststelling van de programmabegroting, waarin de reserves en voorzieningen voor onderhoud en vervanging/vernieuwing zijn opgenomen. In de gemeenten waar nieuwbouw aan de orde is geweest of nog wordt voorzien, tonen de raden actieve betrokkenheid. Door middel van moties oefenen zij invloed uit.
8. De raadsleden bij alle vier gemeenten ervaren breder een gevoel van beperktere controle op het onderwerp. De informatievoorziening hierover loopt vooral via de Planning & Control-cyclusdocumenten, in de toelichting op het verplichte taakveld 'Sportaccommodaties' en in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'. In Wassenaar en Voorschoten wordt beperkt inzicht gegeven in het kwaliteitsniveau van beheer en onderhoud. In Oegstgeest wordt in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ingegaan op al dan niet achterstallig onderhoud van de binnensportaccommodaties en de acties die hierop plaatsvinden. In Leidschendam-Voorburg bevatten de P&C-cyclusdocumenten gedetailleerde informatie over investeringen en onderhoudsniveaus.

4. Aanbevelingen

Algemeen voor de vier gemeenten

1. Geef meer inhoud aan de beleidsmatige integrale benadering van sportinhoudelijk beleid, accommodatiebeleid, beheer en onderhoud en verduurzaming. Een instrument hiervoor, dat in andere gemeenten wordt gebruikt is een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport. Hiermee wordt vanuit de maatschappelijke behoefte aan bewegen en sport de toekomstige behoefte aan sportaccommodaties in beeld gebracht, met daaruit voortvloeiend de planning en de financiering van onderhoud en vernieuwing van deze accommodaties. De sportvisies en de andere beleidsdocumenten van de gemeenten bevatten wel elementen hiervoor, maar bieden nog geen integraal plan waarin planning en financiering van beheer en onderhoud van sportaccommodaties expliciet gerelateerd zijn aan op beleid gebaseerde toekomstige benodigde locaties en accommodaties.
2. Intensiveer het bovenlokale overleg over sportaccommodaties, investeer in de kennis en inzichten in regionale sportbeoefening en de ontwikkeling van de vraag naar sport. Dit draagt bij aan een betere onderlinge afstemming van de ontwikkelingen en de behoefte aan sportaccommodaties. Een IHP Sport of in elk geval vergelijkbare wijze van planning, terminologie en type accommodaties, werkt bevorderend voor deze regionale afstemming. Structurele afstemming met de grote regionale partners (Leiden voor Oegstgeest en Voorschoten en Den Haag voor Wassenaar en Leidschendam-Voorburg) is hierbij noodzakelijk.
3. Bepaal in samenspraak tussen college en raad uitgangspunten voor de informatievoorziening over sportaccommodaties en actualiseer in de P&C-cyclus de informatievoorziening naar deze uitgangspunten. Versterk in de P&C-cyclus de koppeling tussen beleid (visie op rolneming bij sportaccommodaties), middelen (voor nieuwbouw, renovatie, beheer en onderhoud) en kwaliteitsniveau.

Mogelijke uitwisseling van ervaringen

Wassenaar

Bij het ontwikkelen van een aanpak voor een planmatig beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties kan Wassenaar profiteren van de ervaringen van Leidschendam-Voorburg, waar al langer wordt gewerkt met een bruikbare systematiek.

Voorschoten

De geplande nieuwbouw van een sportaccommodatie in 2029 vraagt om een zorgvuldig vervolgproces van besluitvorming en uitvoering, waarbij het benutten van de recente ervaringen van Wassenaar van toegevoegde waarde kan zijn.

Oegstgeest

De gemeente Oegstgeest heeft nog niet alle contracten en afspraken met verenigingen in lijn gebracht met het beleidsuitgangspunt dat verenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor beheer en onderhoud. Er is een actualisatie nodig. Contracten en afspraken met verenigingen dienen hiervoor te worden geactualiseerd. Ondanks dat de gemeente een andere visie heeft op de verantwoordelijkheidsverdeling bij beheer en onderhoud, kan de gemeente wel leren van de wijze waarop de gemeente Voorschoten recent, in samenspraak met verenigingen, gewerkt heeft aan het actualiseren van de contracten.

Rekenkamer WVOLV

mevr. A. Corzilius
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Datum	10 februari 2026	Datum verzending	
Uw kenmerk		Behandelaar	Arjan Ruiter, de
Ons zaaknummer	Z/25/096951	Bijlage	
Onderwerp	bestuurlijke reactie op conclusies en aanbevelingen onderzoek naar sportaccommodaties		

Geachte leden van de Rekenkamer WVOLV,

Namens het college danken wij u hartelijk voor de concept-aanbiedingsbrief en de onderzoeksrapportage over de sportaccommodaties. Wij waarderen de inzet van de Rekenkamer bij het uitvoeren van dit onderzoek en de waardevolle aanbevelingen die u daarbij heeft geformuleerd.

Het onderzoek van de Rekenkamer had tot doel een beter inzicht te verkrijgen in de besluitvorming en financiering rondom investeringen, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties. Daarmee draagt het onderzoek bij aan het vergroten van de effectiviteit en doelmatigheid van het gemeentelijk beleid op dit terrein. Waar het beheer en onderhoud van de binnensportaccommodaties al goed is geborgd binnen de organisatie, worden met het vaststellen van de Sportvisie Wassenaar bovendien belangrijke stappen gezet richting een verbeterd beheer van de buitensportaccommodaties. De sportvisie is september 2025 vastgesteld toen het rekenkamer onderzoek al (grotendeels) was uitgevoerd.

U heeft het college verzocht een bestuurlijke reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen zoals opgenomen in uw concept-bestuurlijke nota en de daarbij behorende bijlagen. Met deze brief bieden wij u de gevraagde bestuurlijke reactie, toegespitst op de aanbevelingen die voortvloeien uit de conclusies.

Aanbevelingen

1. *Aanbeveling: Geef meer inhoud aan de beleidsmatige integrale benadering van sportinhoudelijk beleid, accommodatiebeleid, beheer en onderhoud en verduurzaming. Een instrument hiervoor is een Integraal Huisvestingsplan (IHP);*

Het college onderschrijft het belang van een beleidsmatige integrale benadering van het sportinhoudelijk (accommodatie)beleid. We hebben alvast kennis genomen van de Handreiking Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport en Bewegen die het Kenniscentrum Sport en Bewegen in september 2025 voor gemeenten heeft opgesteld. Deze handreiking biedt ons goede handvatten voor het verder optimaliseren van een integrale benadering.

Aan de hand van onze Sportvisie Wassenaar zetten we dit jaar in op een belangrijk onderdeel van een huisvestingsplan: het goed organiseren van het beheer en onderhoud van gemeentelijke buitensportvelden. In de op te stellen Omgevingsvisie nemen we het sportinhoudelijke beleid mee. Hiermee dragen we bij aan toekomstbestendige en duurzame buitensportaccommodaties.

Voor de binnensportaccommodaties heeft de gemeente Wassenaar de afgelopen jaren gerichte investeringen gedaan met het opleveren van een nieuwe duurzame gymzaal Gymadora (2022) en de nieuwe duurzame sporthal De Duinpan (2024). Dit jaar staat de transformatie van de oude sporthal Schulpwei naar een indoor sportcentrum met padelbanen in de planning. Het college faciliteert hiermee de grote behoefte om voldoende ruimte te creëren voor de padelsport.

2. Aanbeveling: Intensiveer het bovenlokale overleg over sportaccommodaties, investeer in de kennis en inzichten in regionale sportbeoefening en de ontwikkeling van de vraag naar sport;

In de regio Haaglanden is de gemeente Wassenaar deelnemer aan het bovenlokaal ambtelijk en bestuurlijk gemeentelijk sportoverleg. We zullen vanuit Wassenaar de vraag inbrengen of andere deelnemende gemeenten ook het onderwerp: regionale afstemming ontwikkeling en opgaven sportaccommodaties als vast agendapunt willen opnemen.

3. Aanbeveling: Bepaal in samenspraak tussen college en raad uitgangspunten voor de informatievoorziening over sportaccommodaties en actualiseer in de P&C-cyclus de informatievoorziening naar deze uitgangspunten. Versterk in de P&C-cyclus de koppeling tussen beleid (visie op rolneming bij sportaccommodaties), middelen (voor nieuwbouw, renovatie, beheer en onderhoud) en kwaliteitsniveau;

Het college vindt een goede en inzichtelijke informatievoorziening over sportaccommodaties tussen raad en college belangrijk. Het college heeft een onderhoudsvoorziening in de begroting om onze sportaccommodaties op het goede kwaliteitsniveau te houden. Voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke buitensportvelden gaan wij dit jaar aan de slag om dit adequaat op te nemen in de P&C-cyclus. Het college staat open voor andere gewenste uitgangspunten van de raad.

Nogmaals wil het college u hartelijk danken voor uw waardevolle bijdrage. Wij hebben er alle vertrouwen in dat uw aanbevelingen zullen bijdragen aan goede sportaccommodaties binnen de gemeente Wassenaar.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Rekenkamer Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg

A. Corzilius
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Datum	3 maart 2026	Datum verzending	5 maart 2026
Uw kenmerk	n.v.t.	Behandelaar	Matthijs Schaller
Ons zaaknummer	Z/25/096853/481471	Bijlage	n.v.t.

Onderwerp Bestuurlijke reactie Voorschoten: Rekenkameronderzoek Sportaccommodaties

Geachte mevrouw Corzilius,

Op 15 januari heeft de gemeente Voorschoten het 'Rekenkameronderzoek Sportaccommodaties' ontvangen met het verzoek om een bestuurlijke reactie.

Allereerst wil het college van B&W van de gemeente Voorschoten u bedanken voor het rekenkameronderzoek naar sportaccommodaties. Het college ziet het rapport als ondersteuning bij het verder ontwikkelen van sportgerelateerde beleidsstukken. Wij onderschrijven de conclusies en aanbevelingen grotendeels en verwerken de uitkomsten in de beleidsontwikkeling voor de periode 2027–2030 en in het daaropvolgende meerjarenbeleid.

In deze brief treft u de bestuurlijke reactie. Onderstaand worden de conclusies en aanbevelingen voor Voorschoten toegelicht.

Conclusie 1: vastgoedbeleid

De eerste conclusie van het rekenkameronderzoek stelt dat in alle vier de gemeenten het onderhoud van binnensportaccommodaties planmatig plaatsvindt door de systematiek van Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's). In Voorschoten biedt een actueel vastgoedbeleid hiervoor de kaders. In de gemeente Voorschoten is echter geen vastgoedbeleid met betrekking tot sportaccommodaties. Wel beschikt de gemeente over het 'Sportaccommodatiebeleid 2024–2030'. Daarnaast zijn er een beheer- en exploitatieovereenkomst en een MJOP opgesteld. De gemeente Voorschoten heeft hiervoor onlangs met Sportfondsen Voorschoten de samenwerking verlengd tot en met 31 december 2030. Periodiek vindt er op ambtelijk en bestuurlijk niveau een overleg plaats om onder andere de financiën (jaarrekening, cijfers met betrekking tot winst

en verlies), onderhoud en beheer (MJOP), stand van zaken sportcomplex en bezoekersaantallen te behandelen.

Daarnaast heeft de gemeente Voorschoten reeds (september 2025) de nieuwe huur- en opstalovereenkomst met alle buitensportverenigingen vastgesteld. Met deze overeenkomst neemt de gemeente het beheer en onderhoud van de buitensportvelden en -banen over. Door deze wijziging vervult de gemeente een eenduidige en uniforme rol als eigenaar en verhuurder van de sportvelden en -banen. Voor alle sport- en beweegaanbieders gelden voortaan dezelfde uitgangspunten voor ondersteuning en huur. De huurtarieven zijn geharmoniseerd voor gelijke behandeling. In het onderzoeksrapport wordt gesteld dat de gemeente Voorschoten de mogelijkheid biedt om individuele afspraken met verenigingen aan te gaan en derhalve maatwerk te bieden. Vanuit eerdergenoemd uitgangspunt streeft de gemeente echter naar een gelijk speelveld. Dit voorkomt ongelijkheid en zorgt juist voor gelijke behandeling bij de tegemoetkoming in kosten.

Aanbeveling 1: beleidsmatige integrale benadering van sport en accommodatiebeleid

De eerste aanbeveling van de Rekenkamer gaat over een meer beleidsmatige integrale benadering van sport en accommodatiebeleid. Een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport kan dienen als instrument om dit te realiseren.

Momenteel zijn er twee beleidsperiodes in Voorschoten: het 'Sportaccommodatiebeleid 2024-2030' en de 'Sportvisie 2023-2026'. Het Sportaccommodatiebeleid richt zich (voornamelijk) op de sportinfrastructuur en voorzieningen (hardware), terwijl de Sportvisie zich richt op de organisatie, uitvoering en ontwikkeling (org- en software) van sport.

Voor de periode van 2027-2030 wordt er vanuit de Sportvisie gekeken of deze herijkt of vernieuwd dient te worden. Na afronding van deze beleidsperiode is het college voornemens te verkennen of een Integraal Huisvestingsplan Sport (combinatie van hard-, soft en orgware) vanaf 2030 wenselijk is.

Aanbeveling 2: zet in op regionale samenwerking

De tweede aanbeveling van de Rekenkamer heeft betrekking op de samenwerking met de Leidse regio. Het rekenkameronderzoek stelt dat geïnvesteerd moet worden in kennisuitwisseling en samenwerking rond sportaccommodaties, sportbeoefening en de ontwikkeling van de vraag naar sport.

De raad heeft in de vergadering van 3 april 2025 een motie (348) aangenomen om met buurgemeenten (Leiden, Oegstgeest, Zoeterwoude en Leiderdorp), hierna 'Leidse regio', te onderzoeken of het mogelijk is toe te werken naar een intensieve regionale samenwerking met betrekking tot sportaccommodaties. Daarbij is verzocht te onderzoeken welke financiële samenwerking mogelijk is voor realisatie en beheer van huidige en toekomstige sportaccommodaties.

De gemeente Voorschoten heeft nauw contact met de Leidse regio over uiteenlopende vraagstukken. Periodiek vindt er een ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats. Het college ondersteunt de aanbeveling en heeft als voornemen om de samenwerking in de Leidse regio te versterken.

Aanbeveling 3: verbeter de informatievoorziening richting de raad met betrekking tot sportaccommodaties

De derde aanbeveling betreft de informatievoorziening richting de raad met betrekking tot sportaccommodaties. Het rekenkameronderzoek doet hierin een aanbeveling dat het college en de raad gezamenlijk moeten bepalen welke informatie wenselijk is, alvorens dit structureel in de P&C-cyclus terug te laten komen. Het doel hiervan is om beleid, budget en het gewenste kwaliteitsniveau met elkaar te laten samenhangen.

De wethouder heeft bij de behandeling van de Sportvisie in de gemeenteraad op 7 december 2023 toegezegd (toezegging nummer 378) jaarlijks de raad te informeren over de ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. Dit geldt ook voor het Sportaccommodatiebeleid en toekomstige sportgerelateerde beleidsdocumenten. Daarnaast komt dit structureel terug in de P&C-cyclus van de gemeente Voorschoten.

Vanuit dit uitgangspunt zet het college in op jaarlijkse rapportage aan de raad en erkent dit belang.

Aanbeveling 4: uitwisseling van ervaringen bij geplande nieuwbouw

De vierde aanbeveling van de Rekenkamer heeft betrekking op de uitwisseling van ervaringen. Voor de gemeente Voorschoten gaat dit over de geplande nieuwbouw van het sportcomplex (sporthal en zwembad).

De raad heeft eind 2025 unaniem besloten de plannen voor een sportcomplex verder uit te werken door het laten opstellen/uitwerken van een Programma van Eisen (PvE) en het

doorontwikkelen van ontwerpvarianten (schets-/voorlopig ontwerp). De verschillende fasen tot realisatie vragen om zorgvuldigheid in besluitvorming en uitvoering. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van brede participatie en expertise. Het benutten van recente ervaringen van andere gemeenten kan van toegevoegde waarde zijn. Het college erkent de aanbeveling van de Rekenkamer.

Actieve rol in sportstimulering

De gemeente Voorschoten heeft een actief verenigingsleven, waar inwoners van alle leeftijden volop aan deelnemen. De sportdeelname is de afgelopen jaren zichtbaar toegenomen, wat laat zien dat steeds meer inwoners kiezen voor een actieve leefstijl en hun weg naar de (nieuwe) sportvoorzieningen weten te vinden. Dat is een ontwikkeling waar we als gemeente trots op zijn.

Met het vastgestelde Sportaccommodatiebeleid en de Sportvisie wordt er vanuit de gemeente Voorschoten actief richting gegeven aan sport. De gemeente erkent het belang en de maatschappelijke waarde van sport en geeft daar uitvoering aan.

De gemeente heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in (nieuwe) sportaccommodaties en -voorzieningen. De gemeente zal dit de komende jaren blijven doen. Bij bovengemiddeld sport- en beweeggedrag horen namelijk toekomstbestendige voorzieningen. Zo is in september 2025 de nieuwe atletiekbaan feestelijk geopend en heeft reeds een positieve, unanieme besluitvorming over een te realiseren sportcomplex plaatsgevonden. Daarnaast is er een subsidieregeling vastgesteld voor sportverenigingen die hun sport- en beweegaanbod willen versterken/uitbreiden. Hiervoor heeft de gemeente al een subsidieaanvraag mogen ontvangen voor een te realiseren skeeler- en ijsbaan. Tot slot heeft de gemeente het onderhoud en beheer van alle buitensportvelden en -banen overgenomen. Het doel: sportverenigingen ontzorgen en een gelijk speelveld creëren.

Kortom: investeren in sport loont. Zo benutten we de maatschappelijke waarde van sport voor alle inwoners van Voorschoten. Aan de hand van het rekenkameronderzoek kan de gemeente Voorschoten gericht inzetten op toekomstige voorzieningen.

**Gemeente
Voorschoten**

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Rekenkamer WVOLV

Per e-mail: info@rekenkamerwvolv.nl

Verzenddatum	27 februari 2026
Ons kenmerk	Z/26/229904/512321
Contactpersoon	
Telefoonnummer	14 071
Onderwerp	Bestuurlijk wederhoor Rekenkameronderzoek naar sportaccommodaties in Oegstgeest

Geachte voorzitter van de Rekenkamercommissie,

Hartelijk dank voor het toezenden van de concept-bestuurlijke nota in het kader van het Rekenkameronderzoek sportaccommodaties. Wij waarderen het onderzoek en de geboden vergelijking tussen de vier WVOLV-gemeenten.

Conform uw verzoek richt deze reactie zich op de conclusies en aanbevelingen uit de concept-bestuurlijke nota van het onderzoek naar sportaccommodaties.

Algemene reactie

Wij onderschrijven de hoofdconclusie dat investeringen in nieuwbouw, vervanging, beheer en onderhoud van gemeentelijke sportaccommodaties in de praktijk grotendeels beheersmatig zijn ingericht en dat de kosten in beeld zijn en worden gedekt via bestemmingsreserves en voorzieningen.

Wij herkennen ook het belang van een duidelijke en actuele informatiepositie (areaal, staat van onderhoud en financiële prognoses), zodat tijdig en transparant bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden en de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol op juiste wijze kan vervullen.

Wij constateren dat de ambtelijke reactie op de nota van bevindingen is verwerkt in de voorliggende stukken en beperken wij ons in deze brief tot een bestuurlijke reactie op de conclusies en aanbevelingen.

Specifieke context gemeente Oegstgeest

In gemeente Oegstgeest is sprake van een afwijkende eigendomspositie ten opzichte van de andere onderzochte gemeenten. Een belangrijk deel van de sportaccommodaties (met name buitensport) is in eigendom van derden, waarbij de gronden in eigendom blijven bij de gemeente en er vaak wordt gewerkt met erfpacht- of opstalconstructies. Dit beïnvloedt de rol van de gemeente en de manier waarop sturing op beheer, onderhoud en vervanging wordt georganiseerd.

Voor de binnensportaccommodaties, welke in eigendom zijn van de gemeente, zijn wij van mening dat er een actueel beeld beschikbaar is van de omvang, locatie en toestand van de accommodaties.

Reactie op aanbevelingen en vervolgstappen

Wij kunnen ons in algemene zin vinden in het belang van de aanbevelingen en onderschrijven het belang van een goede informatiepositie en planmatige sturing op sportaccommodaties. Deze uitgangspunten maken reeds onderdeel uit van de huidige werkwijze en beleidsuitvoering binnen de gemeente Oegstgeest. In dat kader constateren wij tevens dat de sportparticipatie in Oegstgeest in alle leeftijdscategorieën hoog is en dat de gemeentelijke sportaccommodaties intensief worden gebruikt. Dit bevestigt dat de aanwezige sportvoorzieningen in belangrijke mate aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

De vergelijking tussen de vier WVOLV-gemeenten biedt aanknopingspunten en draagt bij aan het gezamenlijke inzicht in de wijze waarop gemeenten invulling geven aan hun rol en verantwoordelijkheden op dit terrein.

Tegelijkertijd constateren wij dat de aanbevelingen in hun huidige vorm op een vrij algemeen niveau zijn geformuleerd. Hierdoor bieden zij beperkt concreet handelingsperspectief voor de specifieke situatie in de gemeente Oegstgeest.

De gemeente Oegstgeest kent, met name voor de buitensportaccommodaties, een situatie waarbij het eigendom en het beheer grotendeels bij derden zijn belegd via erfpacht- en opstalconstructies. De rol van de gemeente richt zich in die gevallen primair op het stellen van kaders en het maken van contractuele en subsidie gerelateerde afspraken. Tegen deze achtergrond vragen de aanbevelingen om een nadere concretisering, toegespitst op deze eigendoms- en verantwoordelijkheidsverhoudingen, om deze goed te kunnen vertalen naar de lokale praktijk.

Wij zullen de aanbevelingen betrekken bij de verdere borging van de huidige werkwijze en, waar relevant, bij de doorontwikkeling van beleid en informatievoorziening rondom sportaccommodaties, passend binnen de rol, verantwoordelijkheden en bestaande kaders van de gemeente Oegstgeest.

Vertrouwelijkheid

Wij nemen kennis van uw mededeling dat de concept-bestuurlijke nota, de nota van bevindingen en de bestuurlijke reactie vertrouwelijk zijn tot en met publicatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Oegstgeest,

Jeffrey Versluis
secretaris

Emile Jaensch
burgemeester

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de voorzitter van de Rekenkamer van de
gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest
en Leidschendam-Voorburg

Postbus 1005
2260 BA Leidschendam
Telefoon 14 070
@Gemeente_LV
www.lv.nl/contact
www.lv.nl

Datum 10 februari 2026

Portefeuillehouder Wethouder van Eekelen

Kenmerk 4638

Telefoon 14 070

Onderwerp Bestuurlijke reactie op het Rekenkameronderzoek Sportaccommodaties

Geachte leden van de Rekenkamer,

Wij danken u voor het uitgevoerde onderzoek naar de sportaccommodaties binnen de gemeente en voor de gelegenheid om hierop bestuurlijk te reageren. Het college van burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg heeft met belangstelling kennisgenomen van zowel de concept-bestuurlijke nota als het onderliggende onderzoeksrapport.

Het college is tevreden over de uitkomsten van het onderzoek en herkent zich in grote lijnen in de geschetste conclusies. Het rapport geeft een zorgvuldig en evenwichtig beeld van de huidige stand van zaken en de uitdagingen waar gemeenten, waaronder Leidschendam-Voorburg, voor staan op het gebied van sportaccommodaties, beheer en onderhoud.

Wij constateren dat in het onderzoek wordt bevestigd dat Leidschendam-Voorburg de afgelopen jaren stappen heeft gezet in het planmatig beheer en onderhoud van de sportaccommodaties. De toepassing van een beheerplan, meerjarenonderhoudsprognose voor gebouwen en de inzichtelijkheid van kosten voor zowel binnen- als buitensportaccommodaties bieden een goede basis voor sturing en verantwoording. Ook herkennen wij ons in de constatering dat de informatievoorziening via de P&C-cyclus relatief uitgebreid is en inzicht biedt in investeringen en onderhoudsniveaus.

Het college deelt de conclusie dat tot 2024 een strategisch vastgoedbeleid ontbrak. De gemeente werkt momenteel aan de verdere uitwerking en invoering hiervan. Het Meerjarenperspectief Vastgoed maakt onderdeel uit van het Uitvoeringskader

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

Vastgoed en zal in 2026 verder worden uitgewerkt. Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw sportbeleid.

Hiermee wordt een belangrijke stap gezet om richting en samenhang aan te brengen in toekomstige keuzes en om sportaccommodaties nadrukkelijker in samenhang met andere maatschappelijke voorzieningen te bezien. In dat licht sluiten de aanbevelingen van de Rekenkamer goed aan bij de ambities en ontwikkelrichtingen van het college. Met name de oproep tot een meer integrale benadering, waarin sportinhoudelijk beleid, accommodatiebeleid, beheer en onderhoud en verduurzaming met elkaar worden verbonden, wordt door het college onderschreven. Het college ziet hierin aanknopingspunten om de samenhang tussen maatschappelijke doelen, het bestaande areaal aan sportaccommodaties en toekomstige investeringskeuzes verder te versterken.

Ook de aanbeveling om het bovenlokale overleg te intensiveren wordt herkend. Sportbeoefening en het gebruik van accommodaties overstijgen gemeentegrenzen. In de Haagse regio ziet het college kansen om het gesprek over regionale afstemming verder te versterken, mede in het licht van beperkte ruimte, financiële druk en verduurzamingsopgaven.

Samenvattend beschouwt het college het rapport als waardevol en als een bruikbaar vertrekpunt voor verdere beleidsontwikkeling. De conclusies bevestigen ingezette lijnen, terwijl de aanbevelingen richting geven aan vervolgstappen, zowel lokaal als regionaal.

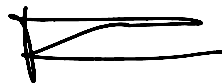
Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leidschendam-Voorburg

Met vriendelijke groet,

R.J. den Haan
gemeentesecretaris

M.W. Vroom
burgemeester